

გაზეთი გამოიცხა 1999 წლის 26

ილონი

E-mail: roland.jalagania@mail.ru
E-mail: r.jalagania@mail.ru
E-mail: gazetiilori@gmail.com

№372 (431) 19-26 03 2016 წ. სახალხო მოძრაობა „სამებრელოს“ ორგანო ვასი 50 თეთრი
სირშევილი ის კი არ არის, რომ მაგრავი და უკარავია, არავა ისა, რომ დანარჩენი ეართვალია არ ვიზით მაგრავი ინა – აკაკი გაიცა

ბორის ლავითაია:
სამეგრელომი
პროფესიონალი
სნავლაგა
მიმზიდვალი
ხდება

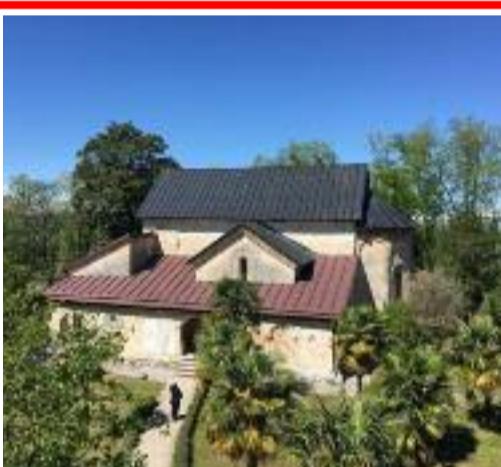
გვ.2

იგორ ქაჯალია:
ისახანასისმან
ბურნუთი არ
გამოვარ, ანე... ვინ
არის აღაქსი
მაგისტრისი

გვ.6

ბორის ბეჭვაია:
ჩემი სოფლის დიდებული
ნარსული და
გაუკარგართებული
ლიკვაციალობა

გვ.10

სამეგრელო-
ზამო გვ.7
სვანეთის
კულტურული
მემკვიდრეობა

დავით თორიძია:
კოლხეთის
დროშა –
ვინ იყვნენ
გოთაგი?

გვ.8-11

ილია მეორე:
საქართველომი
311 მაჩვითი
მოქმედებს,
თერეთში კი
არს ერთი
ერთული ტაძარი
მოქმედი
არ არის

გვ.9

სენაკის
მოსახლეობა
სოფელ
კოტიანეთთან
კირქვის გვ.3-4
მოპოვებას
აპროცესიებს

ერთი კუბიკაციის
კვალდაკვალ – გაზეთ
“ილონის”
რედაქციას!

გვ.4

ჰამლაზ ჭიპავილი:
თარღათარს პრიცეპი
თუ ევეყანე?

გვ.5

...ჩემი დარმად გართ დარწმუნება- გვ.11
ული და გეწამს რომ ჩემი პა-
ტრიარქი და წმინდა სინოდი აუცილე-
ბლად გაითვალისწინებს არსებულ მდ-
გომარეობას და მოალიდე ქუფე პე-
ტრეს საკადრის პასუხს გასცემს.
წერილს ერთვის 150 ხელმოწერა;
ფოტოზე: სალინოელთა საპუ-
თარი მატალორისტრეზინი, რომელიც გაყიდა მაშვე პეტრე

6060 ლურსმანაშვილი

ამ საითაზრით ვიღებათ შერიღების
ციკლის გეპლვას.

„ცეზარ ჩოჩელი ჩინელებთან ერთად
სენაკის მუნიციპალიტეტში, სოფელ
ნოსირში, ცემენტის ქარხნის გახსნას
აპირებს, ცემენტის მისაღებად საჭირო
კირქვებს პირ, დაახლოებით 11 კილომეტრში
მდებარე სოფელ კოტიანეთან, თავის
დროშე დაკონსერვებული კარიერიდან

შოთა ვოგობების, — ერთი შეხედვით ურიგო
სიახლე არაა. ქარხანა აგუგუნდება, მუნიცი-
პალიტეტერი გამოცოცხლდება, ხალხი
დასაქმდება... თუმცა, ისევე, როგორც
კუკლა მედალს, ამ მაგავასა აქვს მეორე
მხარე, როგორც არც თუ სახარძიელო კი
არა, საგანგაშოცაა. ცემენტის ქარხანა,
დაკონსერვებული საბადოს გახსნა,
ჩინებულები... — გონებაში ინფორმაცია
გადაღაგდა და გველი ამბებიც ამორტივ-
ტივდა, ისეთები რომლებზეც „ვერსია“
ადრეც წერდა. კვლავერი ერთად
გამახსენდა — წლების წინ, კასპში ცემენ-
ტის ქარხნის ამოქმედება, კარიერის
გახსნა, რომელიც დროდადრო მოცუ-
ლობაში კატასტროფულად გაიზარდა,
„ცემენტის მზევერი“ კი, ქარხანაზე
შესაბამისი ფილტრების დამონტაჟების
შემდეგაც, კასპის მკითხვათვის საბედის-
წერო პრობლემად იქცა — ნათესები
დაზიანდა, ადგილობრივებში,

განსაკუთრებით ბავშვებში, ჩიყვითა და ალერგიით დაავადებულთ რიცხვმა იმატა. გამასსენდა ექიმების კომენტარები, რომ დაავადებულის მომრავლება სწორედ ცემენტის მტვრის გაფრქვევის შედეგია. გონებაში სუფასის ტერმინალიც ამოტივიზივდა, რომლის შექნებლობის დროსაც, რაოთი კეოლოგიური პრობლემის წინაშე დადგა. „ზეარეს“ მინერალური წყლის შექმნევაც გამასსენდა – ჩინურ ინვესტიციას და რენიოგზის ლიანდაგის

მშენებლობას, სარაგაულის რაიონის სოფელ ზვარეში, მინერალური წყლის საბადო ეწირება. აღვილობრივები კი, აპროტეცტებენ, რომ მდინარე ზვარულა დაბინძურებულია, დაპირებული სამუშაო აღვილებზე კი, ჩინელები დასაქმდნენ, რომლებიც ინგესტორებმა სოფელში ჩამოასახლეს. ისინი გარემოსაც უდიერად კეყრობიან – მდინარეში ნაგავს, პამპერსსა და პიგინურ პაგებშის ყრიან, სოფელების ძალებსაც წვავენ შაშტურებზე, რის გამოც, აღვილობრივებსა და ჩინელებს შორის არაერთ დაპირისპირება უდევ მოხდა. მუშახელად, თოთხე ჩამოსათველები ქართველიც კი არ აუყვანია არავის...

სანაბ იმის გარკვევას დავიწყებდი, რა ზემოქმედებას მოახდენს კოტიანეთთან ეირქვების მოპოვება და ნოსირში ცემენტის ქარსნის ამოქმედება გარემოსა და აღგილობრივის ასახულის ფორმის განვითარებაშე, ინტერნეტ-სივრცეში სახალხო მიმღების „სამეცნიეროს“ უფლიბის ორგანიზაციის ხელმძღვანელის, ურაბ კვარაცხელიას პროტექტორიც „წამომწია“: პარაცხელიას ამტკიცებს, რომ ჩინელის „საუკუნის პროფექტით“ პრობლემა ეულტერული მექანიზმების მიზნებს უკემნება, რომელთა სიუხვითაც სენაკის მუნიციპალიტეტი გამოიჩინება. კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრის მისამართო,

Նշործ էցարացեցլուս մոյք բաշրմացը լուց
ծագ մօմարտացան մանեցա և աշար, րոմ
կո՞չի անցութան, տացու դրուեց կո՞րիկուս
և ածագու մենշեցելուցան մօնեցնու գամո
և ասեց ա - մեռց և սայցյանու 80-ան
վաճառքու, մասց յարուցու գաեսենա և սովոր
ցան մաքութու, թյենից յարու ոնց մօդութուն
ուժուու լածորաւորուս ոնց յանց լածոր
անցու ջալութու ածամու շյենինա լածուցա
մաս արուցենու թյաշենցու լածորաւոր
ութան հարու, րոմ յալուած ավացցու մաքաց
ածագ և ածազնու, րոմ ըյալուցու մերացալու յարուցենու և ած պարուս յենինան,
եցան շյուրու մօմարտացու մելուցուն
և սումուրց, րու գամուց, ցան մտու և մուսու
մօմարտաց թյուրուրուս մօրուարու
մօմունիս յացեն վյալութուս. այ արուս ածաց տյուր
մազու, մօնշրալուրու և ած յարս թյուլուն
մօնշրալուրու վյարուցենու. թյաշենցու լածորաւ
ութան ածազնու մօնեցաւու, յարուցու և ած
մուսու մօմարտաց թյուրուրուս յաշելուրուցա
լցաս թյանց և ած եցուցենուրու և տյոնցաւ
յարու լուրու համու մլուս համու մետեցցանու յու
յու, մյուս լուրու մտունց յարու յարու ութան
արուցենու ածաց ասունու, համու մլուս և յարու

ეს ინფორმაცია და ერთი ზარი ადგ-

გეველიდან ნაკათი სჯილით, სამუშაოთ.
დევლი სენაკი, კოტიანეთი, შრომის საკარი, კკი
საადამიო, ნოსირი, ნოქალაქევი... ფეხბაზუ
მოვიარეთ ყველა ადგილი, რომელთანაც
იორქის კარიური ახლოსა. შეგხვდით
ადგილობრივებს, რომელებიც გასაგები
მიზეზების გამო, ინკონიტოდ დარჩენას
ამჯობინებენ (ამიტომ, სტატიაში მათი სახ-
ელები შეცვლილია), დაკონსერვებული
საბადოს გახსნას აპროტესტებენ, თუმცა
იმასაც ამბობენ, რომ ამ გაჭირვების
დროს, მათთვის დასაქმება მნიშვნელოვა-
ნია. ამინდმაც სელი შეგვიწყო და კველა
მნიშვნელოვანი ადგილის ფოტომასალად
შევაგროვეთ... წარმოდგენის უკეთ შესაქმ-
ნელად კი, სპეციალურ რეპორტაჟს
გთავაზობთ. ვეცდებით, ჩვენთან ერთად
გაბატარიოთ გზა, რომელიც „ვერსიაში“
შეუწყისებული გამომიყენების პირველ
ეტაპზე, თბილისიდან სამგერელომდე
გაიარა.

თუ საქართველოში ერთი ადამიანი
მაინცაა დარჩენილი, ვისაც სამეცნიელო
კერძოდ სენაცის მუნიციპალიტეტი არ
უნახავს, გურამ დოჩანაშვილის სტილით
რომ ვთქვაო, ნამდვილი „მხსალოცია“ –
მეგრული კოხტა ოდები, ისე საგულდაგუ-
ლოდ მოვლილი ეზოები, მეგრულებს რომ
ახასიათებთ, საოცარი ბუნება და სიმწ-
ვანებში ჩაფლული, არაერთი ძეგლი
რომელთა დიდი ნაწილიც, კელტურული
მექანიზმების ძეგლის სტატუსს
ატარებს.

სენაკა ს სხვა ძეგლებითა ერთოდ, ერთ-
ერთ კველაზე სხვა, შეცის ციხეა —
მთაზე შემდგარი, შუასაუკუნეების ციხე
რომლის ორი კოშეკ და გაღავანი, რომ
გადაა შემონასული. გადმოცემით, შეცის
ციხეს ჩემირად საპატიო პატიმართა საპატ-
რობილედ იყენებდნენ. აქ გარდაიცვალა
ტკიფობაში იმერეთის მეფე ლევანი. ასეთი
ციხით ნებისმიერი ნორმალური იამაყბდა.
მთაწერი გებდა, ტურისტებისთვის ტურებს
დანიშნავდა და ქვეენის ბიუჯეტს
შესაბამისად, თითოეულ მოქალაქესაც
ახერხდა, მაგრამ საქართველოში ხომ
ჩემირად ხდება ყველაფერი პირიქით...

კოტიანეთის გადასახვევი იწყება.
„პეთილი იქნა თქვენი მობრძანება. აქეთ
შეუხვიერ და გზას პირდაპირ გაუყვალი
ბაძუ”, — არ გვიცნობს, მაგრამ თბილიად
გვიდომის კოჩტად საცხოვის სხაკელი
ბაძუ. კოტიანეთისაკენ უკვე ცედი გზა
მიდის. ამ გზას, არც ახლადედები, არც
წინა და არც იმის წინა ხელისუფლების
ხელი გმირის. საარჩევნოდაც მივიწყე-
ბული მგონია ეს სოფელი და
გიორგესდები რამდენი კომლი
ცხოვრობს. კიდევ ერთი ბაძუ ველოსი-
პედით მოსეირნობს, ვეკითხებოთ, რამდენი
მოსახლეა სოფელში, 300 კომლამდე
იქნებათ, გვპასუხობს.

კირქვის საბადოს სპეციალური გზის ორივე მხარეს მეტყველი თელები, კარძოდა მოქები და ნარგავებია. სადაც სახლები არაა, უზარმაზარი ხეები დგას. კვალაფერი მწვანეა. ნათესები მოვლილია. ზოგან ადგილობრივები ფუსტყესებენ. რამდენიმე ეზოში კელოსი პედი შეკნიჭება, კვარებით მეტყველებს გერლოგაურადსეფთა ტრანსპორტი, რომელიც ვამზრადი აბილქვით არ აზიანებს გარემოს. გამონაბოლქვზე ისევ კირქვა-ცემენტის მტცველი მასეს ხდება. ალბათ ეს ის გზაა საიდანაც კირქვა ქარხნაში უნდა ატაროს სატვირთო მანქანებით. უცემ წარმოვიდგინება რა ელოდება წლების განმავლობაში ამ სიმწვანეს – ნათესები განადგურდება, ხეების ფოთლებს მონაცრისფრო მტცვერი დაედება, წყალი დაბინძურდება... ემოციური სენტიმეტრების სისხან მაშინ ვერკვევი, როცა პატარა ხიდს ვუახლოვდებით და მის გვერდით ჩამოშლილ მთას ვამჩნევ. ესეც კირქვის საბადო ალბათ, ვფიქრობ, მაგრამ რუკა გვაჩვენებს, რომ ჩვენი დანიშნულების წერტილი დაახლოებით ერთ კილომეტრშია. ჩამოშლილი მთის წინ დიდი მდელოა პირუტებშეფეხნილი. აჟარაა, ამ მდელოს ადგილობრივები სამოვრად იყენებენ.

დაახლოებით 500 მეტრში გზა იყოფა
მარჯვნივ კიდევ ერთი პატარა ხიდია,
ხიდის წინ ახალა შენებული თუ
ახლადგარემონტებული პატარა შენობა
ეზოში ცემენტის ტომრები ყრია და ომ
დენიმე კაცი მუშაობს. ვეჯახლოვდებით
კარიერის შესახებ ვვკითხებით და
კცდილობთ, მათი განწყობა გავიგოთ: „აა
ხიდზე გადახვალო, პირდაპირ იქლით და
ჩინელების ქართულთან მიხვალოთ. არავინ
არაა ჯერ იქ არ მუშაობენ. აბძობენ, მაღლ
ჩამოვლენ. ამ შენობაში უნდა იცხოვონ რო
კოდა რამონდი შეინობა, ამა არჩევოდა“.

ასრულებებს და ორმ ძოგვატყუშობს, აპი ჩინელებს რა პასუხი მოვთხოვთ ჩინელები ამბობები, 500 კაცს საბადოზე, 800 კაცს ერთ ქარხანაში დავასაქმებოთ, მაგრა ხომ შეიძლება ასე არ მოხდეს? თანაც ხალხი იმაზეც ფირობს, ბუნება არ დააზიანოს. გვეშინია, იმ მთას ორმ მოხსნა იან, რამე პრობლემები არ შეიქმნას” სხვათა შორის, სანამ გზაგასაყარზე გადა მოუხვევდით, მდეღლს წინ, კიდევ იყო ერთი საბადო. “ეგ საბადოც დაღუშულდი, მერე „ოცნების“ პაციან, ღემურ გადელიშ გახსნა, მაგრამ 2 წლის წილი დაახურინეს – დაგით ლომიტა შეიღილი იყო ამოსული და თქვა, მთაზე, რომელზეც კარიერია, მექქესე საუკუნის ციხის ნანი გრევებია და ეს ციხე შეხვის ციხესთა და წოქაბლაქევთანაა დაკავშირებულიონ ამის მერე კულტურის სამინისტრომ დაახურინა გადელიას კარიერი. ახლა აქეთი იწყებენ პირქიოს მოპოვებას. თავიდან მეგონა, ისევ გადელიასი იყო, მაგრა ჩინელისაა და ჩინელები მოყავსო, გავი იგეთ. ამ ჩინელების ჩამოსახლებაც არ გვინდა. ქარხანაც აქვე უნდოდათ აეშენებინათ, მაგრამ არ მივეცით უფლება მიწები არ მივყიდეთ”.

დან პატარა გზის გაკეთებას პირებები ცენტრალურ ტრასამდე, რომ სატვირთო მანქანებით პირდაპირ დასახლებებაში არ იარონ. აღაბთ ეს გადაწყვეტილება უფრო სათავისოდ მიიღეს – გა გა დამტომდებულობის თორებ, ცენტრალური გზიდან ჩინისათვის ამდეც თოტქის მთელი გზის გაყოლებაზე მოსახლეების სახლებია და, როგორც ჩანს, არავის უფიქრია, რომ კირქვის მტვერი მათ ნარგავებს, წყალს, ჯანმრთელობასაც შეუქმნის საფრთხეს.

აქ ჯერჯერობით მხოლოდ სინჯია აღვა
ბული. სინჯები, რამდენიმე კვირის წინ
მთის გაყოლებაზე, 3 კილომეტრის
მანძილზე აიღეს. აი, ესაა მთა, რომელსაც
პატარა ქედსაც თამამად უუწოდებთ. რომ
ლის გადაღმაც ნოქალაქევი, ცოტა ქვემოთ
ეკია, სადაც ასევეა ტულტული
შეკვეიდრობის უძველესი ძეგლები, იქვე
საადამიო, სადაც არც ისე დიდი ხნის წინ
უნიკალური მდგიმელი აღდარიჩნება. არ
მდგიმელის, ზოგი ადგილობრივი „მეორე
სათაფლიასაც“ უწოდებს და ო
ქართველებთან ერთად, უცხოელი სპე
ციალისტები კვლევებს დღემდე
აგრძელებენ. მთას ერთი მხრიდან თუ
მოხსნი, ლოგიკურად, პრობლემა მეორე
მხარესაც შეექმნება — უფიქრობ და
ტაშქნების ლაბორატორიის დასკვნა
მასსენდება — „მთა წყალზე დგას, ერთ
ლოდის ხამოშლასაც არ, შეიძლება გატასაც
ტროფა მოყენეს და პრობლემა, მთელ
კოლხეთის დაბლობს შეექმნას...“

„ყალბ იყენებენ, თუმცა წყაროებიც აქვთ:
„აგრე თრი წყარო ჩამოღის. ერთი კი, არც
ისე დიდი ხნის წინ, ეზოსთან აღმოვაჩინე.
წერაჭი დაგდარი და წყალმა ამოჩქენდა.
მიწისქეშა წყლებიც ძალიან ბევრია.
მასონებს, 70-იან წლებში, ბავშვი ვიყავი,
გეოლოგები იყვნენ ჩამოსულები,
რადაცებს აფეთქებდნენ და ასე თქვენ, ქვე-
ვით წყალი ისე მიღებდება, როგორც
ტეხურა. ისიც მასონებს, ადრე აქ პოვთ-
სორები ჩამოიღინენ. 7 მიწისქეშა წყლის
სინჯი აიღეს და აღმოჩნდა, შეიძიგეს
სხვადასხვა შემაღებელობა პერნიდა. პრო-
ფესორები იმასაც კი ამბობდნენ, ეს ისეთი
წყლებია, რომ მივხედოთ, კურორტ „მენ-
ჯსაც“ კი ფასი დაგდარგებაო”.

ბაროთ ჯემალი იძსაც გვიძებლს, რომ
მთის ძურღვისას, ჩინელებმა ერთ-ერთ
წყაროს, რომელსაც ადგილობრივები სას-
მელადაც იყენებდან, მიწა და ნაგავი
მიაყარეს, რის შემდეგაც წყარო ხშირად
შრება: „აგერ, მობრძანდით. ეს წყალი
აღრე კაბეამი იყო. ახლა ხედავთ, ქვა-ლორ-
ლითა ხახერგილი. მიწას და ნაგავს რომ
აყრილენ, გამოვედი, მაგრამ ხმა ამოვილე
თუ არა, შენ გინ გეკითხებაო, მითხვეს.
ასეთივე პასუხი გამცეს, როცა ვიკითხე,
კარიერიდან ყურისძირში ვინც ვცხ-
ოვრობთ, მთას რიმ მოშლით, რა
გველის-თქო? მითხვეს, მთავრობიდან
გვაქეს ნებართვა და თქვენ არაფერში
გეხებით, აქვედან მარტო ქვას ავილებთ და
ქარხანაში წავიდოთ.

შემოსაგალი არ მაქეს. იმედია, დაგ-
გასაქმებენ და ორი კაპიტო გაჩნდება,
მაგრამ ამ ბუნებას რა ეშევლება? ან რა
გარანტია გვაქეს, რომ ჩოჩელი და
ჩინელები დანაპირებს შეასრულებენ? რომ
არ დაგასაქმონ, კასუხი ვის მოვთხოვოთ?
შეიძლება ამ ჩოჩელის უკანაც ვიღაც
დგას. შეიძლება, გადელიას ის კარიერი
რომ დაუხურეს, გამწარდა და ჩოჩელი
მაგან შემოიყვანა აქ და ისევ ეგ იყოს კვე-
ლაფრის თავი და თავი. არ გაძლა ეს
გადელია არაფრით. ჩვენ არავინ არაფერს
გვეგიოთხება და ძალიან ვნერვიულობთ.
ასე თუ დაგვიბინძურეს წყალი და
გარემო, რა გვეშევლება? ან საქონელი
სად უნდა გავუშვათ საბალახოდ მერე?”
„ჯერ კირქვის მოპოვება არ დაუწყიათ
და გარემო უკვე დააზარდებს”, — ფიქრ-
ბიძან ისევ ადგილობრივი ჯემალი
მაფხიზედებს, ჩახერგილ და თითქმის
დამშრალ წყაროსთან, აცრემლებული
დგას და ემოციებს მაშინაც ვერ ერევა,
როცა ერთი დიდი ხის მოჭრის ამბავს
გვიამბობს. აქ ვკელა ხე, შეიღებივით
გვაეს გამოზრდილიო, — ამბობს და
გვიძელს, რომ კოტიანეთელები, ბუნების
გამო, ძალიან ნერვიულობენ. გაუ-

რევენდობაში არიან, ველარ გაუგიათ,
გაუხარეთ კარიტერის ამოქმედება სავა-
რაუდო სამუშაო ადგილების გამო თუ
ეკოლოგიური ზარალის გამო, სერიოზუ-
ლად აღუდგნენ წინ ამ პროექტს.

ნერვიულობა, როგორც ჩანს, მთის
გადაღმა, გეისა და შრომისკარის
მოსახლეობასთვისაც არაა უცხო –
კოტიანელები ამბობენ, რომ მთის იქითა
სოფლებში მაცხოველებლები, კატეგორიუ-
ლად ეწინააღმდეგებები, კარიტერის
გასხვანას. დამშეიძლებებისას იმედს გამოიჭ-
ვიქნენ, რომ ხელისუფლება და ინკესტორი,
ბიზნესინგერებს სამეცნიელოს სამაყოფ
ავალის პირების გადასაცემა.

მთის გადასახლა მაცივერებელების აზრის
გასაგებად, მთავარი გზით, ქედს გარშემო
ვუკლიოთ. მოკლე მანძილით მგზავრობას
ვცდილობთ, გვინდა ფართო წელის
ტბაძეგ მანქანით მივიღეთ, მაგრამ
უზროვბის გამო, ეს ჟუქდებელი ხდება.
ისევ ცენტრალურ ტრასაზე ვპრუნდებით,
გზად კიდევ რამდენიმე მაცხოვრებელს
ვესაუბრებით, რომლებიც სენაკში
ჩინებების ჩამოსახლებას ეწინააღმდეგებ-
ბიან. კველა ეროვნების ადამიანს პატივს
ვცემთ, მაგრამ აქ ბევრი ჩინელი რომ ჩამო-
ვიდეს, არ გვესამოვნებაო, — ამბობენ.
ძველ სენაკში ახლა უკვე კის მიმარ-
თულებით გადასახვევს ვექმეთ. გზად
ახალმოწარეთა სახელობის ტაძარი
გვხვდება. ეკის ჟესახევეში კი, დიდი ტრა-
ფარები ნათლისმცემლის სამონასტრო
კომპლექსის მრავლოებას გვაუწყებს. ეს
სწორედ ის ეკლესია, რომელიც „კარი-
ერის მთაზე, ოდონდ სხვა მხრიდან
მდებარეობს. მონასტერი სიმწვანეშია
ჩაფლული. ისიც იმ ძეგლების რიცხვშია,
რომელსაც კარიერისა და ქარხნის ამო-
ქმედებისას, შესაძლოა საფრთხე
დაეჭვქროს.

გაზეთ “ილორის” რედაქციაში!

ԵՐԹՈՒ ԿԱՔԸՆԿԱՑՈՒՍ ՀՅԱԼԾԱՅՎԱԾ ծագոնու ՌԵԴԱՔՑՈՐՉՈ!

Digitized by srujanika@gmail.com

ლობა მსურს მოგახსენოთ თანად
გომისათვის.

პოლიციის მუშაკთა პასუხიმგებლობას
აძლიერებს ისიც, რომ არჩევნებისას ნორ
მაღლური სიტყვითის უზრუნველყოფა და
მათ უნდა იმორიგეონ კველა საარჩევნო
უბანთან, რაც ზედმეტ სალაპარაკოს მის
ცემს რეაქციონერ ჟამშურალებს. მაგრა
მათ ბინძურ განაზრახებს აღსრულება არ
უწერია და კველას გვჯერა, რომ პოლი
ციელთა პრინციპულობის წყალობით
არჩევნები ნორმალურად ჩაიგდის!

ფაქტს, რომ პოლიციელს არა აქვს ოავსის პოლიტიკური მრჩამისის დიად გაცხადების და პროპაგანდირების უფლება, მაგრა საკუთარი პოლიტიკური არჩევანის გაკეთების უფლება მისთვის არავის აღუძველება.

ძნელად ასასენელი ამ კონცეფციაში არაფერია, მაგრამ, როგორც ჩანს, ნაციონალურად მიზანი არამასადებს (რომლებიც, სამწუხაოდ, ჯერ კიდე უხვად არიან ჩვენს სათავეების კუთხით) მოსვენებას უკარგავს ის გარე მოება, რომ ნორმალურად ჩატარებულ არჩევნებში ისინი მინიმალურ ზღვარსა და კი ვერ გადალახავენ. ამიტომ ცდილობები რომ ყველ გაუდრეობულ ფრაზაში მართვინა ადამიანთა ული კანონსაჭიბად მდეგო ქმედებები დააფიქსირონ დოკუმენტის საქმეებში უპარონ ჩარევა მისამართზე.

თავად გააგეოუბს საკუთარ არჩევანის და მის გადასაცემად არჩევანს, რომელსაც ჩვენ ყოველთვის პატივისცემით მოვეკიდებით, პირადად ჩვენ კი ქვეყნის დამანგრევების ძალად ქართველების სისხლს მოწყურებული ის სომხურ-დაშ-ნაცური „ნაცმოძრაობა“ მიღებაზნა, რომელსაც ნარკომანი, თავქარქაშა, სიფილისით დაავადებული მექანითან და სულიძინებური არამხადა მიხეილ სააგაშვილი (გარეგინ სააგიანცი) ხელმძღვანელობს!

ასე იქნება მარადის, ვიღრე ერთი ხაცი
მაინც იბოგინებს დედამიწის ზურგზე და
მხოლოდ მაშინ ჩაგთვლით ჩვენს მა-
მულიშვილურ მისიას შესრულებულად,
როცა უკანასკნელი ნაცის ოლიტიკურ
საფლავს წავაყრით მიწის სქელ უკანას!
და თუ ამას პირადად მე ვერ მოვესწრები,
აუცილებლად გააქოთებს ჩვენი მომავალი
თაობა, რადგნა საქართველო მარადიულია
და მის დაჩოქებას ვერცერი მახინჯი და
სააკაშვილისნაირი ანომალიური არსება
ვერასოდეს ვერ შესძლებს!

როლანდ ჯალაძენია,
გაზეთ “ილორის” მთავარი რედაქტორი

სენაკის მოსახლეობა სრულ კომისიონითან კირქვის მოპოვებას აკროტისტის

(გაგრძელება მუკ-გვერდიდან)
სოფელ ეპის მხრიდან, ქედის მიმართულებით, საოცარი ხედი იშლება. თითქოს აქ ბუნებას, ადამიანის ხელი არ შეხებია. თავში ერთადერთი აზრი მიტრია და ების - ალბათ ასეთია სამოთხე დედამიწაზე. აქ შედარებით სიმშევიდეა, კირქვა-ცემენტის კვალი და მთაზე სინჯები არსად ჩანს, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ კოტიანეთთან კარიერის ამოქმედების გამო, აქაურებიც ნერვიულობენ. მეტიც, მათ დასაქმების „ცდუნებაც“ არ აქვთ და მხოლოდ იმაზე ფიქრობენ, ამ დალოცვილ ბუნებას და უძველეს ძეგლებს რა ბედი გვევათ.

400 ଲାକ୍ଷର ଦା ଦାଶାଖେବିର ଆଶେକ୍ଷିତ ବିଦ୍ୟାରେ
- ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ମାତ୍ରରେ, ଯିବେଳେ କୁଟୀର୍ମାନ
ମାତ୍ରରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ

შემქვიდრეობის ძეგლების შენარჩუნებაზე ასაუბარიც როტულია, მთოუმეტეს, როცა დადასტურებით მათ არავინ ეუბნება, რა საფრთხის წინაშე დადგებიან. სამ- გიყიროდ, ეუბნებიან, რომ იქნისის თვის ხოლოს, კოტიანეთიდან დაახლოებით 11 კილომეტრში, სოფელ ნოსირში, ცემენტის ქარხანა გაისხება. კოტიანეთში ხალხი ინგრევიულობს, მაგრამ მაინც ცხოვრობს ეს ხელოვეს მომავალში დასაქმების მქონით. „ეკრისის“ რეპორტაჟის ერთ-ერთი კვე- ლაზე მტკიცნეული პასაჟი კი ის იქნება რომ მათ, იმედი უნდა გავუცრუოთ. ამის საფუძველს ის ვითარება გვაძლევს, რაც სოფელ ნოსირში დაგხვდა. 57 პა მიწის

ერთობს ზე, სადაც ოფის ბოლოს ქარხანა
უნდა გაიხსნას, არაფერია, ძველისძველი
ქარხნის ნაგრევების გარდა. ნაგრევები-
კად და ნაგრევებიც – რამდენიმე ბოძი
არც სახურავი, მხოლოდ უნდა იგარაუდო
რომ აქ ოდესადაც შენობა იღდა.
წინედების მიერ ნაყიდ უზარმაზარ ტერი-
ტორიას ღობეც კი არ აქვს
შემოვლებული. აქ არც არანაირი
ასამუშაოები მიღის. ერთი ჟენერაციის, ეს
უკაველაფრი წინასარენევნო ბლეფის პაგავს
– ხების მისაღებად ხალხში უაზრო
მძევს სახავენ. აღნათ, ტერიტორიის წინ
ქარხნის მაკეტამოსახულ ბანერს დადგა-
ვნენ, მთავრობის წევრებსაც მოიწვევთ და
იტყვიან, მომავალში აქ უნდა იყოს ცემენ-
ტის ქარხანაო. ასე გახსნილი და
გაუცენებული ქარხები, წინა ხელისუ-
კლების დროს, უხვად ვნახეთ და სცენარი
ალბათ დღესაც იღენტურია. ჩოჩელ-
წინედების ტერიტორიის შესახლელთან
ერთად წინასარენევნო როგორც ჩანს, სტუმრებს არ
უჩივის – იქ სასადილოდ შესული აღგ-
ილობრივი გვხვდება. ვეკითხებით, რაიმე
ხომ არ გვეძლება, სადა ქარხანა, ერთ
ოჯში გახსნას რომ უპირებენ? ჩვენი
კითხვა სასაცილოდ არ ჰყოფნით. ერთი
ესაწყლიანი მეგრელი წინ მიგვიძლვის და
ზოს იქითაც გვაჩვენებს ტერიტორიებს
რომელიც ჩინელებს ასევე უყიდიათ. ამ-
ული იმიწვები კი, მისი თქმის, იმისთვის
რიცდებათ, რომ აქ ჩინური ქალაქი
დაარსოს: „55 პა მიწა აქს ნაყიდი
წინედებს. აბილენ, ასუქესო. ჩოჩელმა კი
წინედები შემოიყვანა. რამდენიმე ჩინელი
უკვე ჩამოსულია, ქირით ცხოვრობენ.
მოდიან ხოლმე აქ დახვდავენ. გაბურლეს
აინტერესებდათ, ნიადაგი რამდენად
ჰყარია. ქარხნისთვის არა, აქ მადალი
შენობები უნდა წამოჭიმონ. სააგადმეოფო
კოლა, სახლები. ჩინური დასახლება
აქნებათ ჩვეულებრივი, ხალხი ამბობს. იმ
ქარხანას იმისთვის აშენებენ, თავისი

ცემბენტით ააშენონ ჩინური ქალაქი. ა ძგილს ლიანდაგიც უდგება. იქით კ გადელიას წარმოებაა. ნახევარი სენაკ აქვს ნაყიდი მაგ გადელიას მარტვილებია, მაგრამ სენაკი მოუნდა - სენაკი დიდია და დიდი ფული კეთოდება. აქ სამეგრელოში გადელიამ შეინარჩუნებ მარტო ქარხანა არქულობის დროს მდინარეც კი აქვს ლამის ნაყიდი. აი, ა ზორებს კი, რა უნდა, არ ვიცი. ამ რესტორნის მეპატრონებაც ელაპარაკებიან, 1 მილიონ ლარად მოგვიდე რესტორანით ხალხს არ უნდა ჩინელები. მუშაობა კ უნდათ, მაგრამ რა ვიცი, დაასაქმებენ?"
ისე დაასაქმებენ, როგორც ზეარეში, -

დასკვნებს უკვე ნოქალაქევისკენ მიმავად გზაზე ვაკეთებ. ციხე-გორჯი სენაკში „ვერ სიის“ ბოლო გაჩერებაა. მუზეუმში ბილეთებს ვყიდვებობთ – ისტორიულ ციხე-ქალაქის ეზოში სხვაგვარად ვერ შექალ. რამდენიმე ტურისტი ფოტოებს იღებს. აღფრთოვანება ეტყობათ. სხვა ქმოცია აქ არც გაგიჩნდება – აქ ადრე მნიშვნელოვანი ქალაქი იყო. რომაელი და იზანიტიელი ისტორიკოსები მა არ ქოპოლისად მოიხსენიებდნენ ადრინდელ ქართულ ქრონიკებში კი, მა ციხევოჯას (ქვეჯის ციხეს) უწოდებენ.

სავარაუდოდ, ნოქალაქევის ტერიტორიაზე მდებარეობდა მითიური ქალაქი აისაიდანაც არგონავტებმა ოქროს საჭმის მითი არტეს. ულამაზესი ეზო, ქალაქის ნანგრევებით, 2 კოშკით, გალავნითა და ადრინდელი ფერდალური ხანის მცირ ზომის დარბაზული ეკლესით, ტურისტული თვალსაზრისით, ქვეენის და სამეცნიელოს სიამავეება. სიამავე, რომელსაც მხოლოდ შესასვლელში დაცვი პოლიციის დაყენებით და ბილეთების გაყიდვით ვერ დაიცავ. ეს სახელმწიფო დონეზე უნდა წყდებოდეს და ნოქალაქევის ეზოში შემოსულებს, ეკლესიის გაერდით, მაცხოველებლის სახლი, საპირ ფარეშო და ეზოსთან მიბმული პირზეც არ უნდა ხვდებოდეს. ეს კიდევ ერთ პირბლემა, რომელიც აქ დაგვაჩვდილ როგორც ადგილობრივებმა გვითხრებს, აეზოში მაცხოველებელმა, გასახლებისთვის საქამიან სოლიდური თანხა მოითხოვს სახელმწიფოს კი, როგორც ჩანს ნოქალაქევის სიწმინდის დაცვა, ამ თანხა არ ულირს. ზოგადად, ალბათ ციხე-გორჯი დაცვაც არ გვიდირს, აბა სხვაგვარად როგორ ავსენათ ის, რომ ციხე-ქალაქიდა უკრის ძორში, დაახლოებით ორიოდ კლიმატურ მეტრზე, კირქვის მოპოვება და ცემენტი წარმოება იქცება?

დახურული კარიერის მთაბე მდებარე ციხეს, შემდეგ კი, შეცვის ციხეს უკავშირდებოდა. ეს ერთ კომპლექსად აღიქმება. მთა კი, რომელზეც კირქვის წარმოებას იწყებენ, ამ სამ ძეგლს შორისაა მოქცეული. ამ ფონზე, ლოგიკაში არ ჯდება – თუკი, მეგლოთა დაცვის სამინისტრომ ერთი კარიერი დაახურინა, ერთ კილომეტრში მეორე კარიერის გახსნაზე რატომ გახვევს ნებართვა? რატომ გადასცევს მიწის ფარიობი და მცენი ბეტონის ქარხნის ჟენობა ცეზარ ჩოქელაშვილის? რა ინტერესი აქვთ ამ ბიზნესმენებს? რა ინტერესი აქვთ ჩინელებებს? მართლა აპირებენ თუ არა ნოსირში „ჩინური ქალაქის“ გაშენებას? რა ზემოქმედებას მოახდენს კარიერის გახსნა გარემოზე? დაბინძურებები თუ არა წყაროები და მიწისქვეშა წყლები, რომლებსაც ადგილობრივები სასმელად იყენებენ? რა გავლენას მოახდენს კირქვა-ცემენტის მტკერი ადგილობრივების ჯანმრთელობაზე? მთაზე კირქვის მოპოვებითი სამუშაოების წარმოება დააზარალებს თუ არა მიმდებარე სოფლებს, კულტურული მემკვიდრეობის ძაგლებს, საადამიონოთან

ეს კითხვები ადგილობრივებასაც აშუქებთ. ამიტომა, რომ ისინი სამთავრობო კომისიის შექმნას და სენატი ვითარების ხელახლა შესწავლას თხოვენ. მათი თქმით, აუცილებელია ყველანაირი სამუშაოები შეწყდეს მანამ, სანამ არ გაქარწყვლდება ყველა ძალი, გარემოზე, ძეგლებზე და მათ ჯანმრთელობაზე უარყოფითად ზემოქმედების თაობაზე.

სამეცნიეროდან დაბრუნების შემდეგ, ურალისტური გამოძიების ფარგლებში, „ვერსია“ არაერთ კომპეტენტურ პირს ესაუბრა. გამოყოფილოვთ სხვადასხვა უწყებიდან შესაბამისი ღოკუნენტები, ჩავწერეთ ინტერვიუები კომპეტენტურ პრეზიდენტთან... და სანამ ცეზარ ჩითხვის, ცემენტის ქარხანას ტრასა ცხენივით გამოყენებს და სენატი ჩინელებს შემოაპარებს, გაზეოსი მომდევნო ნომრებში, „ილორტი“ ყვალა ამ კითხვაზე პასუხს შემოგთავაზებთ, იმის იმედით, რომ ხელისუფლება, ქვეყნის უდაბაზეს, უნიკალურ და ტურისტული თვალსაზრისით უმნიშვნელოვანებს აღიიდს, კონკრეტული ბიზნესმენების ინტერესებს არ შეწირავს.

„ილორტის“ შემდეგ ნომრები – რა

ବ୍ୟାକ୍ ପାଇଁ ଏହିପରିମାଣରେ ଉପରେ ଦେଖିଲୁ
ବ୍ୟାକ୍ ପାଇଁ ଏହିପରିମାଣରେ ଉପରେ ଦେଖିଲୁ

